

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΤΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

ΠΡΩΤΟ ΤΜΗΜΑ (πρώην Ι Τμήμα)

Συνεδρίασε δημόσια στο ακροατήριό του, στις 3 Δεκεμβρίου 2019, με την ακόλουθη σύνθεση: Σωτηρία Ντούνη, Αντιπρόεδρος, Πρόεδρος του Τμήματος, Κωνσταντίνος Κρέπης και Ειρήνη Κατσικέρη, Σύμβουλοι, Κωνσταντίνος Δήμου και Αθανασία-Μυροφόρα Σιδηροπούλου, Πάρεδροι (με συμβουλευτική ψήφο). Γραμματέας: Πελαγία Κρητικού, Γραμματέας του Ι Τμήματος.

Γενικός Επίτροπος της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο: Παραστάθηκε ο Αντεπίτροπος της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο Ευάγγελος Καραθανασόπουλος, κωλυόμενης της Γενικής Επιτροπής της Επικρατείας.

Για να δικάσει την, από ... 2010 (Α.Β.Δ. ΙΙ Τμ. ..../2010 και Α.Β.Δ. Ι Τμ. ..../16.5.2017) αγωγή:

Του .... του ....., κατοίκου ..... με ΑΦΜ ....., ο οποίος δεν παραστάθηκε.

Κατά του Ελληνικού Δημοσίου, που εκπροσωπείται νόμιμα από τον Υπουργό Οικονομικών, ο οποίος παραστάθηκε διά του Παρέδρου του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (Ν.Σ.Κ.) Κωνσταντίνου Παπαγεωργίου.

Κατά τη συζήτηση που ακολούθησε το Δικαστήριο άκουσε:

Τον εκπρόσωπο του Ελληνικού Δημοσίου, ο οποίος ζήτησε να απορριφθεί η αγωγή. Και

Τον Αντεπίτροπο της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο, ο οποίος πρότεινε την έκδοση προδικαστικής απόφασης.

Μετά τη δημόσια συνεδρίαση, το Δικαστήριο συνήλθε σε διάσκεψη σε αίθουσα του δικαστηρίου με την παρουσία όλων των ανωτέρω μελών του και της γραμματέα του.

Άκουσε την εισήγηση της Συμβούλου Ειρήνης Κατσιακέρη. Και

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφθηκε κατά το νόμο και

Αποφάσισε τα ακόλουθα:

1. Με την ένδικη αγωγή, η συζήτηση της οποίας παραδεκτώς χωρεί, παρά την απουσία του ενάγοντος, που κλητεύθηκε νόμιμα και εμπρόθεσμα να παραστεί στη δικάσιμο που αναφέρεται στην αρχή της παρούσας (άρθρα 27 και 65 παρ. 3 του π.δ/τος 1225/1981, βλ. την από 19.11.2019 έκθεση επίδοσης του δημοτικού υπαλλήλου του Δήμου .... καθώς και την από 19.11.2019 δήλωσή του, που φέρει βεβαίωση του γνησίου της υπογραφής αυτού από το Κ.Ε.Π. ...., με την οποία γνωστοποιεί στο Δικαστήριο ότι επιθυμεί να συζητηθεί η υπόθεσή του χωρίς την παρουσία του και χωρίς την παρουσία του πληρεξουσίου του δικηγόρου) και η οποία (αγωγή) παραπέμφθηκε προς εκδίκαση στο παρόν Τμήμα, με την 614/2017 απόφαση του ΙΙ Τμήματος του Ελεγκτικού Συνεδρίου, λόγω αρμοδιότητας, ο ενάγων, υπό την ιδιότητά του, ως κληρονόμου του πατέρα του ....., πολιτικού συνταξιούχου κατά μεταβίβαση

του Δημοσίου, ζητεί να υποχρεωθεί το εναγόμενο Ελληνικό Δημόσιο να του καταβάλει, νομιμοτόκως, από την επίδοση της αγωγής, το ποσό των 4.919,05 ευρώ, το οποίο, κατά τους ισχυρισμούς του, φέρεται να αναλήφθηκε παρανόμως από τραπεζικό λογαριασμό, στον οποίο ήταν συνδικαιούχος μαζί με τον πατέρα του, στο πλαίσιο καταλογισμού αχρεωστήτως ληφθέντων ποσών συντάξεων.

2. Η ένδικη αγωγή, η υποκείμενη αιτία της οποίας αφορά σε παρακολούθημα του δημόσιου δικαιώματος της σύνταξης, υπάγεται σύμφωνα με το άρθρο 98 παρ. 1 περ. στ' του Συντάγματος στη δικαιοδοσία του Ελεγκτικού Συνεδρίου (βλ. ΑΕΔ 4/2001, Ολομ. Ε.Σ. 96/2002, Ε.Σ. ΙΙ Τμ. 1324/2014, 597, 4948/2013, ΣτΕ 303/1998, ΑΠ 1406/1984) και, ως εκ τούτου, παραδεκτά εισάγεται προς εκδίκαση ενώπιον του παρόντος Δικαστηρίου και πρέπει να ερευνηθεί περαιτέρω (πρβλ. ΕΣ 1917/2013, 4948/2013, 3472/2014, 7387/2015, 510/2017).

3. Για την ένδικη αγωγή έχει καταβληθεί τέλος δικαστικού ενσήμου αξίας 30,00 ευρώ (βλ. το σειράς ..., τύπου-Α, .../26.1.2017 διπλότυπο είσπραξης της Δ.Ο.Υ. ...), το οποίο υπερβαίνει το κατά το χρόνο κατάθεσης της ένδικης αγωγής (πρβλ. ΕΣ Ολ. 187/2011, βλ. ΙΙ Τμ. 2707/2013, 132/2014) απαιτούμενο (άρθρο 2 παρ. 1 του ν. ΓΠΟΗ/1912, ΦΕΚ Α' 3, όπως ίσχυε πριν από την αντικατάστασή του με την περ. 6 της υποπαραγράφου ΙΓ.1 του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012, ΦΕΚ Α' 222/12.11.2012), που ανέρχεται στο ποσό των 26,05 ευρώ (πλέον των αναλογούντων ποσοστών και χαρτοσήμου) και,

συνεπώς, το υπερβάλλον τέλος δικαστικού ενσήμου, αξίας 3,95 ευρώ ευρώ, πρέπει να επιστραφεί στον ενάγοντα, ως αχρεωστήτως καταβληθέν (ΕΣ. Ι Τμ. 510/2017, ΙΙΙ Τμ. 1225/2015, ΙΙ Τμ. 2481/2014, 703/2016 κά).

4. Με το άρθρο 105 του Εισ.Ν.Α.Κ. θεσπίζεται η ευθύνη του Ελληνικού Δημοσίου για αποζημίωση από τις παράνομες πράξεις ή παραλείψεις των οργάνων του κατά την άσκηση της δημόσιας εξουσίας, η οποία έχει ανατεθεί σ' αυτά. Από τη διάταξη αυτή προκύπτει, μεταξύ άλλων, ότι για να στοιχειοθετηθεί υποχρέωση αποζημίωσης εκ μέρους του Δημοσίου απαιτείται παράνομη πράξη ή παράλειψη ή υλική ενέργεια των οργάνων του, δηλαδή με αυτή να παραβιάζεται κανόνας δικαίου, με τον οποίο προστατεύεται ορισμένο ατομικό δικαίωμα ή συμφέρον, επίκληση και απόδειξη συγκεκριμένης ζημίας, καθώς και αιτιώδης σύνδεσμος μεταξύ της παρανόμου πράξεως, παραλείψεως ή υλικής ενέργειας και της επελθούσας ζημίας, προϋποθέσεις οι οποίες πρέπει να συντρέχουν σωρευτικώς. Στην περίπτωση δε που αποδειχθεί η επικαλούμενη βλάβη, η ευθύνη του Δημοσίου καλύπτει κάθε θετική ή αποθετική ζημία του ζημιωθέντος από την παράνομη δραστηριότητα των οργάνων του (πρβλ. ΕΣ Ολ. 1346/2006, 1702/2011, Ι Τμ. 510/2017, V Τμ. 3483/2012, 3472/2014, ΣτΕ 2412/2009, 3012/2010).

5. Α. Στο άρθρο 90 του ν. 2362/1995 «Περί Δημοσίου Λογιστικού, ελέγχου των δαπανών του Κράτους και άλλες διατάξεις» (Α' 247), ορίζεται ότι: «1. Οποιαδήποτε απαίτηση κατά του Δημοσίου παραγράφεται μετά πενταετία, εφόσον από άλλη γενική ή ειδική διάταξη δεν ορίζεται βραχύτερος χρόνος παραγραφής αυτής. 2. Η κατά του Δημοσίου απαίτηση προς επιστροφή

αχρεωστήτως ή παρά το νόμο καταβληθέντος σ' αυτό χρηματικού ποσού παραγράφεται μετά τρία έτη, από της καταβολής (...). 3. Η απαίτηση οποιουδήποτε των επί σχέσει δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου υπαλλήλων του Δημοσίου, πολιτικών ή στρατιωτικών, κατ' αυτού, που αφορά σε αποδοχές ή άλλες κάθε φύσεως απολαβές αυτών ή αποζημιώσεις, έστω και αν βασίζεται σε παρανομία των οργάνων του Δημοσίου ή στις περί αδικαιολογήτου πλουτισμού διατάξεις, παραγράφεται μετά διετία από της γενέσεώς της. (...) 5. Ο χρόνος παραγραφής των απαιτήσεων των συνταξιούχων εν γένει και βοηθηματούχων του Δημοσίου, καθώς και των κληρονόμων αυτών, από καθυστερούμενες συντάξεις, επιδόματα και βοηθήματα είναι δύο ετών, έστω και αν έχουν ενταλθεί εσφαλμένα (...)» και, στο άρθρο 93, ότι: «Με την επιφύλαξη ειδικών διατάξεων, παραγραφή των χρηματικών απαιτήσεων κατά του Δημοσίου διακόπτεται μόνο: α) Με την υποβολή της υποθέσεως στο δικαστήριο ή σε διαιτητές, οπότε η παραγραφή αρχίζει εκ νέου από την τελευταία διαδικαστική πράξη των διαδίκων, του δικαστηρίου ή των διαιτητών. β) Με την υποβολή στην αρμόδια δημόσια αρχή αιτήσεως για την πληρωμή της απαιτήσεως, οπότε η παραγραφή αρχίζει εκ νέου από τη χρονολογία που φέρει η έγγραφη απάντηση του Διατάκτη ή της αρμόδιας για την πληρωμή της απαιτήσεως αρχής. (...)». Εξάλλου, στο άρθρο 91 του ίδιου νόμου ορίζεται ότι: «Επιφυλασσομένης κάθε άλλης ειδικής διατάξεως του παρόντος η παραγραφή οποιασδήποτε απαιτήσεως κατά του Δημοσίου αρχίζει από το τέλος του οικονομικού έτους μέσα στο οποίο γεννήθηκε και ήταν

δυνατή η δικαστική επιδίωξη αυτής» και, στο άρθρο 94, ότι: «(...) Η παραγραφή λαμβάνεται υπόψη αυτεπάγγελτα από τα δικαστήρια».

B. Από τις προαναφερθείσες διατάξεις, προκύπτει ότι οι αξιώσεις γενικώς κατά του δημοσίου υπόκεινται σε πενταετή παραγραφή, όταν όμως πρόκειται, ειδικώς, για αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντα ποσά η παραγραφή είναι τριών ετών. Εξάλλου, ως «αχρεωστήτως καταβληθέντα ποσά» κατά την έννοια της διάταξης του άρθρου 90 παρ. 2 ν. 2362/1995, είναι όχι μόνον εκείνα τα οποία αρχήθεν (ήτοι κατά το χρόνο της καταβολής τους) δεν οφείλονταν, αλλά και τα ποσά τα οποία οφείλονταν μεν κατά το χρόνο της καταβολής τους, κατέστησαν, όμως, επιγενομένως (ήτοι μετά την καταβολή) αχρεώστητα, διότι έπαυσε για οποιοδήποτε λόγο να υφίσταται η σχετική υποχρέωση (πρβλ. Σ.τ.Ε. 820/1997, 4114/1983). Από το συνδυασμό, εξάλλου, των διατάξεων των άρθρων 90 (παρ. 2) και 91 του ν. 2362/1995, συνάγεται ότι ως αφετηρία του χρόνου παραγραφής της αξίωσης για απόδοση του αχρεωστήτως καταβληθέντος ορίζεται η καταβολή αυτού, ως συνιστώσα, κατά το συνήθως συμβαίνον, το γεγονός από το οποίο γεννάται η σχετική αξίωση, όταν, όμως, η καταβολή παρίσταται νόμιμη κατά το χρόνο που λαμβάνει χώρα, η δε υποχρέωση για απόδοση των καταβληθέντων προκύπτει από επιγενόμενους λόγους, ο χρόνος της παραγραφής αρχίζει όχι από την πληρωμή, αλλά από το χρόνο που προκύπτουν οι επιγενόμενοι αυτοί λόγοι, οπότε γεννάται η σχετική αξίωση (Ε.Σ. Ι Τμ. 1917/2013, πρβλ. Σ.τ.Ε 3055/2004, 4290/1995, ΔΕφΑθ 47/2010 και 1033/2009).

6. Το π.δ. 1225/1981 «Περί εκτελέσεως των περί Ελεγκτικού Συνεδρίου διατάξεων» (ΦΕΚ Α' 304) ορίζει, στο άρθρο 70, ότι: «1. Οι διάδικοι υποχρεούνται όπως τα αποδεικτικά αυτών στοιχεία προσκομίζουν εις την γραμματείαν του δικαστηρίου εντός των εν άρθρω 29 του παρόντος προθεσμιών υποβολής υπομνημάτων. 2. Το δικαστήριο δύναται αυτεπαγγέλτως να αποφασίση περί συμπληρώσεως των αποδείξεων δια παντός προσφόρου μέσου (...) 4. Το δικαστήριο δύναται να ζητή, παρά πάσης δημοσίας, δημοτικής ή κοινοτικής αρχής και παρά παντός νομικού ή φυσικού προσώπου, πληροφορίας και στοιχεία χρησιμεύοντα εις την πληρεστέραν διάγνωσιν της υποθέσεως, πάντων τούτων υποχρεουμένων να παρέχουν τας ζητούμενας πληροφορίας και τα στοιχεία», στο άρθρο 97, ότι: «1. Το Συνέδριον, ασκούν την δικαιοδοσίαν αυτού, δικαιούται προς μόρφωσιν πεποιθήσεως, να κάμη χρήσιν κατά την απόλυτον αυτού κρίσιν, παντός αποδεικτικού μέσου (...) εφ' όσον υπό των διεπουσών την υπό κρίσιν υπόθεσιν ειδικών διατάξεων δεν καθορίζονται ωρισμένα αποδεικτικά μέσα ή δεν περιορίζεται η χρήσις τούτων. 2. Το Συνέδριον δικαιούται να ζητή παρά των Δημοσίων Υπηρεσιών έγγραφα ή να διατάσση την παρά των ενδιαφερομένων μερών προσαγωγήν τοιούτων (...)», στο άρθρο 98, ότι: «1. Δια της περί αποδείξεως αποφάσεως του Δικαστηρίου ορίζονται τα προσακτέα έγγραφα και η προθεσμία της παρά των ενδιαφερομένων μερών προσαγωγής τούτων (...)» και, στο άρθρο 100, ότι: «1. Η επιμέλεια της εκτελέσεως των περί αποδείξεως αποφάσεων ανήκει εις τον Γραμματέα του Δικαστηρίου, όστις

και αποστέλλει, δι' εγγράφου του, επίσημον απόσπασμα των αποφάσεων επί αποδείξει, εις την Αρχήν παρ' ης ζητούνται έγγραφα (...). 2. Ούτοι οφείλουν άνευ αναβολής να εκτελέσουν τας αποφάσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου, αποστέλλοντες τα ζητούμενα έγγραφα (...). 3. Αι αποφάσεις δια των οποίων επιβάλλεται (...) προσαγωγή εγγράφων παρά διαδίκου, κοινοποιούνται, επιμελεία του αυτού ως άνω Γραμματέως (...) εις τον βαρυνόμενον δια την προσαγωγήν των εγγράφων». Από τις ανωτέρω διατάξεις συνάγεται ότι σε περίπτωση που τα υποβληθέντα σχετικά με την ένδικη υπόθεση έγγραφα και στοιχεία είναι ελλιπή, το Δικαστήριο μπορεί, αν κρίνει ότι αυτό είναι αναγκαίο για την ασφαλέστερη διάγνωση της διαφοράς, να αναβάλει την οριστική του κρίση και να διατάξει τη συμπλήρωση των αποδείξεων, καθορίζοντας, συγχρόνως, τους υπόχρεους για την υποβολή των ελλειπόντων αποδεικτικών στοιχείων διαδίκους ή τρίτους και τάσσοντάς τους σχετική προς τούτο προθεσμία (βλ. ΕΣ Ι Τμ. αποφ. 1437/2018, 456/2016, 2674, 453/2014, 1057/2013, 3525/2012 κ.ά.).

7. Στην προκείμενη υπόθεση, από τα στοιχεία του φακέλου προκύπτουν τα ακόλουθα:

Α. Ο πατέρας του ενάγοντος, ..., με την από 11.2.2003 αίτησή του προς την αρμόδια Υπηρεσία Συντάξεων του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους (Γ.Λ.Κ.), ζήτησε να του χορηγηθεί η σύνταξη της αποβιωσάσης συζύγου του. Στη συνέχεια και μετά το θάνατο του ανωτέρω στις 12.2.2003, εκδόθηκε η ...../26.6.2003 πράξη της 42^{ης} Διεύθυνσης του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, με την οποία κανονίστηκε σε αυτόν σύνταξη κατά

μεταβίβαση, πληρωτέα από 1.6.2000. Ακολούθως, ο ενάγων, με την από 5.8.2003 (αριθ. πρωτ. Γ.Λ.Κ..../18.8.2003) αίτησή του, ζήτησε τη διακοπή καταβολής της σύνταξης του αποβιώσαντος πατέρα του, η οποία για τεχνικούς λόγους έγινε από 1.10.2003. Κατόπιν ελέγχου των αρμοδίων οργάνων του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, διαπιστώθηκε ότι στα τέλη Ιουλίου και Αυγούστου του 2003 πιστώθηκε ο ..... τραπεζικός λογαριασμός, που ο θανών τηρούσε στην .... Τράπεζα της Ελλάδας, με το συνολικό ποσό των 17.914,39 ευρώ, το οποίο αναλύεται σε 17.509,83 ευρώ, το οποίο πιστώθηκε στα τέλη Ιουλίου του 2003, και σε 404,56 ευρώ, το οποίο πιστώθηκε στα τέλη Αυγούστου 2003. Το ποσό αυτό αναζητήθηκε ως αχρεώστητο από τον ως άνω τραπεζικό λογαριασμό, πλην όμως, όπως αναφέρεται στο .../22.3.2004 έγγραφο της 45^{ης} Διεύθυνσης του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, μόνο το ποσό των 4.919,05 ευρώ ανευρέθηκε στον εν λόγω κοινό τραπεζικό λογαριασμό και αναλήφθηκε προκειμένου να επιστραφεί στο Δημόσιο.

B. Κατόπιν αυτών, η 45^η Διεύθυνση του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, με το ...23.10.2003 έγγραφό της, ενημέρωσε τον ενάγοντα ότι για την καταβολή σ' αυτόν ως κληρονόμο του αποβιώσαντος συνταξιούχου πατέρα του των οφειλόμενων στον τελευταίο ποσών συντάξεων, απαιτείτο, ως ουσιώδης τύπος, να είχε προηγουμένως υποβληθεί αίτησή του, προς την Υπηρεσία Συντάξεων του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, εντός εξαμήνου από το θάνατο του πατέρα του, και ότι οφείλει να επιστρέψει το υπόλοιπο ποσό των 12.995,34 ευρώ (17.914,39 ευρώ, ποσό με το οποίο πιστώθηκε συνολικά ο

λογαριασμός - 4.919,05 ευρώ, ποσό που βρήκε ως υπόλοιπο και ανέλαβε το Γ.Α.Κ.) σε οποιαδήποτε Δ.Ο.Υ. στον Κ.Α.Ε. 3249. Ο ενάγων, με το .../28.11.2003 έγγραφό του, αρνήθηκε την επιστροφή του εν λόγω ποσού. Για το λόγο αυτό, το ποσό των 12.995,34 ευρώ καταλογίστηκε σε βάρος του ενάγοντος, ως συνδικαιούχου του ανωτέρω τραπεζικού λογαριασμού, με την .../30.1.2004 πράξη της 45^{ης} Διεύθυνσης του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, με την αιτιολογία ότι δεν υπέβαλε, ως κληρονόμος, εντός εξαμήνου, ως όφειλε, σύμφωνα με το άρθρο 61 παρ. 3 του τότε ισχύοντος Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων (π.δ.166/2000), αίτηση για καταβολή σ' αυτόν των ποσών των συντάξεων του δικαιοπαρόχου του, που αντιστοιχούσαν στο χρονικό διάστημα από 1.6.2000 έως το θάνατο αυτού, στις 12.2.2003. Στο δε σκεπτικό της ως άνω καταλογιστικής πράξης αναφέρεται ότι το ποσό των 12.995,34 ευρώ που κατατέθηκε στα τέλη Ιουλίου και τέλη Αυγούστου 2003 στον ως άνω τραπεζικό λογαριασμό αφορούσε το διάστημα από 1.6.2000 έως 30.8.2003, ήτοι και χρονικό διάστημα μετά το θάνατο του .....

Κατά της πράξης αυτής ο ενάγων άσκησε ένσταση ενώπιον του Α' Κλιμακίου του Ελεγκτικού Συνεδρίου, η οποία απορρίφθηκε με την 633/2004 Πράξη του. Με την Πράξη αυτή κρίθηκε ότι από τις διατάξεις του άρθρου 61 παρ. 3 του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων, συνάγεται ότι για την καταβολή στους κληρονόμους των αποβιούντων συνταξιούχων του Δημοσίου, των οφειλομένων σε αυτούς (συνταξιούχους) ποσών συντάξεων, απαιτείται, ως ουσιώδης τυπική προϋπόθεση, η τήρηση της προβλεπόμενης από τις άνω διατάξεις διαδικασίας, δηλαδή η υποβολή, εντός εξαμήνου από το

θάνατο του δικαιοπαρόχου τους, αίτησης προς την Υπηρεσία Συντάξεων του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους. Επομένως, σε περίπτωση που ο λογαριασμός του αποβιώσαντος συνταξιούχου πιστωθεί, μετά το θάνατο του, με ποσά συντάξεων και αυτά αναληφθούν από τους κληρονόμους, χωρίς την τήρηση της άνω διαδικασίας, οι τελευταίοι υποχρεούνται να τα επιστρέψουν, άλλως καταλογίζονται με πράξη του αρμοδίου οργάνου.

Γ. Ακολούθως, κατά της ως άνω Πράξης, ο ενάγων άσκησε έφεση ενώπιον του παρόντος Τμήματος, το οποίο με την 1218/2007 απόφασή του ακύρωσε αυτήν και εξαφάνισε τον επίμαχο καταλογισμό, με την αιτιολογία ότι η διάταξη της παρ. 3 του άρθρου 61 του Συνταξιοδοτικού Κώδικα, κατά το μέρος που με αυτήν θεσπίζεται εξάμηνη αποσβεστική προθεσμία για τη διεκδίκηση από τους κληρονόμους των ποσών που οφείλονται στους συνταξιούχους, οι οποίοι απεβίωσαν, αντίκειται στο άρθρο 1 του Πρώτου Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της ΕΣΔΑ. Κατόπιν, ο ενάγων, υπέβαλε προς το Γ.Λ.Κ. την με ημερομηνία 8.10.2008 αίτησή του με την οποία ζήτησε να του καταβληθεί άμεσα το οφειλόμενο, σύμφωνα με την προαναφερόμενη 1218/2007 απόφαση του παρόντος Τμήματος, ποσό, πλην όμως τούτη (αίτηση) απορρίφθηκε σιωπηρώς. Ήδη, με την ένδικη αγωγή, ο ενάγων ζητεί να υποχρεωθεί το Ελληνικό Δημόσιο να του επιστρέψει νομιμοτόκως το ποσό των 4.919,05 ευρώ, που αναλήφθηκε από τον τραπεζικό λογαριασμό, στον οποίο ήταν συνδικαιούχος με τον πατέρα του, ισχυριζόμενος ότι μετά την ακύρωση του καταλογισμού του με την 1218/2007 απόφαση του Ι Τμήματος,

παρανόμως το αντίδικο Ελληνικό Δημόσιο αρνείται την επιστροφή του επίδικου ποσού.

8. Το Τμήμα, ενόψει των ανωτέρω, κρίνει ότι συντρέχουν, εν προκειμένω, οι προϋποθέσεις εφαρμογής του άρθρου 105 του Εισ.Ν.Α.Κ.. Τούτο διότι η ανάληψη, εκ μέρους του Γ.Α.Κ., των ποσών σύνταξης, που είχαν νομίμως καταβληθεί στο δικαιοπάροχο του ενάγοντος και αφορούσαν το χρονικό διάστημα από 1.6.2000 έως 12.2.2003 (ημερομηνία θανάτου του .....), από τον ως άνω κοινό τραπεζικό λογαριασμό τους, είχε, ως έρεισμα, τη διάταξη της παρ. 3 του άρθρου 61 του Συνταξιοδοτικού Κώδικα που κρίθηκε, επιγενομένως, με την 1218/2007 απόφαση του παρόντος Τμήματος, μη νόμιμη, ως αντίθετη στο άρθρο 1 του Πρώτου Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της ΕΣΔΑ, με αποτέλεσμα την πρόκληση ισόποσης ζημίας στον ενάγοντα. Ως προς το χρόνο παραγραφής, εφαρμοστέα τυγχάνει η διάταξη του άρθρου 90 παρ. 2 του ν. 2362/1995, που προβλέπει τριετία, καθόσον ο ενάγων δεν είναι υπάλληλος του Δημοσίου, ώστε να έλκεται σε εφαρμογή η διάταξη της παρ. 3 του άρθρου 90 του ν. 2362/1995, ούτε, εξάλλου, η ένδικη αξίωση αφορά καθυστερούμενες συντάξεις, επιδόματα και βοηθήματα, προκειμένου να τυγχάνει εφαρμογής η παρ. 5 του άρθρου 90 του ν. 2362/1995. (βλ. και Ε.Σ. Ι Τμ. 510/2017). Εξάλλου, με την 1218/2007 απόφαση του παρόντος Δικαστηρίου αν και η διεξαχθείσα δίκη αφορούσε σε άλλη αξίωση του ενάγοντος και δη εκείνη για το καταλογισθέν ποσό των 12.995,34 ευρώ, κρίθηκε οριστικά το δικαίωμά του να αναλάβει, ως κληρονόμος, τα νομίμως καταβληθέντα στο δικαιοπάροχό του ποσά συντάξεων, η παρεμπίπτουσα

έρευνα του οποίου (δικαιώματος) είναι αναγκαία για να επιλυθεί η ένδικη διαφορά. Τέλος, δοθέντος ότι η απόφαση του Ι Τμήματος (1218/2007) δημοσιεύθηκε στις 19.6.2007, από το χρόνο αυτό ξεκίνησε νέα τριετής παραγραφή της ένδικης αξίωσης, την οποία διέκοψε ο ενάγων, πριν την άσκηση της ένδικης αγωγής, με την προαναφερόμενη, από 8.10.2008, αίτησή του προς το Γ.Λ.Κ..

9. Πλην όμως, το Τμήμα διαπιστώνει ότι από τα υφιστάμενα στο φάκελο της δικογραφίας στοιχεία δεν προκύπτει με βεβαιότητα το ύψος της ζημίας του ενάγοντος και ειδικότερα αν το αιτούμενο με την αγωγή ποσό των 4.919,05 ευρώ αντιστοιχεί, πράγματι, στο σύνολό του, σε νομίμως καταβληθείσες συντάξεις στο δικαιούχο του ενάγοντος, τις οποίες δικαιούται ο ενάγων και παρανόμως ανέλαβε, κατά τα προεκτεθέντα, το αντίδικο ή και σε αχρεωστήτως καταβληθείσες στο θανόντα πατέρα του συντάξεις, χρονικού διαστήματος Μαρτίου - Σεπτεμβρίου έτους 2003, δοθέντος ότι η διαγραφή του τελευταίου από τα μητρώα συνταξιούχων έλαβε χώρα την 1.10.2003, ο δε τραπεζικός του λογαριασμός πιστωνόταν αχρεώστητα με ποσά σύνταξης και μετά το θάνατό του. Ενόψει αυτών, το Τμήμα κρίνει αναγκαία την αναβολή έκδοσης οριστικής απόφασης, προκειμένου να προσκομισθεί με επιμέλεια των διαδικών, μέσα σε προθεσμία δύο (2) μηνών από την κοινοποίηση σε αυτούς της παρούσας απόφασης, αναλυτική βεβαίωση της αρμόδιας Διεύθυνσης του Γ.Λ.Κ., από την οποία να προκύπτει επακριβώς το ύψος των νομίμως καταβληθέντων, με βάση την

.../26.6.2003 συνταξιοδοτική πράξη της 42^{ης} Διεύθυνσης του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, στο δικαιοπάροχο του ενάγοντος και έως το θάνατο αυτού, ποσών σύνταξης, από το συνολικό ποσό των 4.919,95 που ανευρέθηκε στον κοινό ... λογαριασμό της ... Τράπεζας της Ελλάδος και αναλήφθηκε προκειμένου να επιστραφεί στο Δημόσιο, ως αχρεωστήτως καταβληθέν. Μετά δε την συμπλήρωση της δικογραφίας κατά τα ανωτέρω ή την πάροδο άπρακτης της ως άνω προθεσμίας, να ορισθεί αρμοδίως νέα δικάσιμος για τη συζήτηση της αγωγής και με επιμέλεια της γραμματέα, να εγγραφεί η υπόθεση στο σχετικό πινάκιο και να γίνει νόμιμη και εμπρόθεσμη κλήτευση όλων των διαδίκων.

Για τους λόγους αυτούς

Δέχεται τυπικά την αγωγή.

Διατάσσει την επιστροφή στον ενάγοντα του αχρεωστήτως καταβληθέντος τέλους δικαστικού ενσήμου, ποσού 3,95 ευρώ.

Αναβάλλει την έκδοση οριστικής απόφασης.

Διατάσσει: α) τη συμπλήρωση των στοιχείων του φακέλου, με επιμέλεια των διαδίκων, κατά τα ειδικότερα αναφερόμενα στο σκεπτικό της παρούσας, εντός προθεσμίας δύο (2) μηνών από την κοινοποίησή της και β) τον ορισμό νέας δικασίμου για τη συζήτηση της παρούσας υπόθεσης και με επιμέλεια της γραμματέα, την εγγραφή αυτής στο πινάκιο και τη νόμιμη και εμπρόθεσμη κλήτευση όλων των διαδίκων.

Κρίθηκε και αποφασίστηκε, στην Αθήνα, στις 30 Ιουνίου 2020.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Η ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΑ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

ΣΩΤΗΡΙΑ ΝΤΟΥΝΗ

ΕΙΡΗΝΗ ΚΑΤΣΙΚΕΡΗ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΠΕΛΑΓΙΑ ΚΡΗΤΙΚΟΥ

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο ακροατήριο του Πρώτου Τμήματος στις 3 Νοεμβρίου 2020.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΜΑΡΙΑ ΒΛΑΧΑΚΗ

ΟΛΥΜΠΙΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΑΚΟΠΟΥΛΟΥ